

Warszawa, 8 marca 2018 r.

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
KPRM

STANOWISKO
ZWIĄZKU PRACODAWCÓW BRANŻY INTERNETOWEJ INTERACTIVE ADVERTISING
BUREAU (IAB POLSKA) W/S ART. 5 PROJEKTU USTAWY O OCHRONIE DANYCH
OSOBOWYCH

Szanowny Panie Premierze,

Związek Pracodawców Branży Interaktywnej Interactive Advertising Bureau (IAB Polska) pragnie przedstawić swoje stanowisko w związku z proponowanymi zmianami w art. 5 projektu ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 8 lutego 2018 r., dostosowującej polski porządek prawny do rozporządzenia parlamentu europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej jako ogólne rozporządzenie o ochronie danych lub rozporządzenie lub rodo), która w najbliższym czasie ma zostać przedłożona do rozpatrzenia Radzie Ministrów.

Na wstępie IAB Polska pragnie wyrazić swoją aprobatę dla szerokiej dyskusji, jaka toczy się obecnie nad dostosowaniem przepisów prawa polskiego do ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, a także wykonanej pracy. Dotychczasowa wersja projektu ustawy o ochronie danych skierowana na Komitet ds. Europejskich przewidywała m.in. obniżenie do 13 lat granicy wieku dziecka, poniżej której jego rodzice mieliby wyrażać zgodę na przetwarzanie danych osobowych w związku z usługami świadczonymi drogą elektroniczną oferowanymi bezpośrednio dziecku (o ile podstawą prawną byłaby zgoda).

Taki sposób uregulowania tej kwestii był zgodny przede wszystkim z postanowieniami Kodeksu Cywilnego, które nadają dzieciom powyżej 13, a poniżej 18 roku życia swobodę w zakresie podejmowania pewnych czynności prawnych. Zgodny był również z postulatami głoszonymi przez piśmiennictwo oraz szerokie grono podmiotów uczestniczących w dyskusji nad wdrażaniem do polskiego porządku prawnego rozwiązań zgodnych z rodo (w tym IAB Polska).

Jednakże w myśl ostatnich propozycji podwyższona mogłaby zostać granica wieku, poniżej której byłaby wymagana zgoda rodziców na przetwarzanie danych osobowych w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego, do 16 lat. W opinii IAB Polska jest to zmiana nieuzasadniona z punktu widzenia innych regulacji prawnych obowiązujących w Polsce (vide art. 15 i n. Kodeksu Cywilnego). Co więcej, brak dla niej również praktycznego uzasadnienia. Biorąc pod uwagę, że znaczna część internautów to osoby z przedziału wiekowego 13 – 16 lat, takie ograniczenie oznacza duże wyzwanie natury organizacyjnej i technicznej, które spocznie na dostawcach usług.

W myśl art. 15 Kodeksu Cywilnego osoba, która ukończyła 13 rok życia ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych, czyli może zawierać umowy powszechnie zawierane w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, rozporządzać swoim zarobkiem, jeżeli już podjęła pracę, a także dysponować przedmiotami, które opiekunowie oddali mu do swobodnego użytku. Wprowadzenie natomiast nowej granicy wieku 16 lat nie odpowiada posiadanym przez te dzieci uprawnieniom (np. możliwość zarejestrowania się w portalu, przy jednoczesnym braku możliwości wyrażenia samodzielnej zgody na przetwarzanie danych osobowych ze względu na rodo). Podobny zresztą pogląd formułował projektodawca poprzedniej wersji projektu ustawy o ochronie danych osobowych z 12 września 2017 r.: „z systemowego punktu widzenia istotne jest, aby ocena tego samego zachowania na gruncie różnych reżimów (ochrona danych osobowych oraz prawo cywilne) nie prowadziła do odmiennych wniosków co do skuteczności. Uzasadnia to przyjęcie granicy wieku 13 lat.”

Ponadto, rozporządzenie chroni w odpowiedni sposób osoby w wieku 13 – 16 lat poprzez nałożenie na administratorów obowiązku spełnienia zasady przejrzystości w prezentowaniu klauzul informacyjnych oraz wymogu łatwego i zrozumiałego zapytania te osoby o zgodę. W myśl art. 12 ust. 1 rodo administrator podejmuje odpowiednie środki, aby w zwięzłej, przejrzystej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie, jasnym i prostym językiem – w szczególności gdy informacje są kierowane do dziecka (czyli osoby poniżej 18 roku życia) – udzielić osobie, której dane dotyczą, wszelkich informacji, o których mowa w art. 13 i 14,

oraz prowadzić z nią wszelką komunikację w sprawie przetwarzania (na mocy art. 15–22 i 34 rodo). Te przepisy w wystarczający sposób zapewniają bezpieczeństwo dzieci w wieku 13 – 16 lat, dlatego nie ma konieczności dodatkowego pytania o zgodę rodziców dla tych małoletnich.

Co więcej, nie bez przyczyny polski ustawodawca przewiduje pewną dozę samodzielności prawnej, którą przypisuje osobom należącym do przedziału wiekowego 13 – 18 lat. Młodzież bowiem w tym wieku cechuje się już odpowiednim stopniem dojrzałości psychicznej, a jednocześnie znaczną biegłością w korzystaniu ze zdobyczy technologii oraz usług świadczonych za ich pośrednictwem. Ponadto, zdaniem IAB Polska, taki sposób uregulowania kwestii zgody rodziców w przypadku usług społeczeństwa informacyjnego w dużym stopniu może godzić w przysługujące im prawo do prywatności. Prywatność ta wyraża się w pewnym zakresie swobody, którą osoby w wieku 13 – 16 lat powinny się cieszyć podczas użytkowania zasobów sieci internetowej (podobnie jak ma to miejsce w kwestii dopuszczalności dokonywania przez nich czynności w drobnych bieżących sprawach życia codziennego).

Wobec powyższego Związek Pracodawców Branży Interaktywnej Interactive Advertising Bureau (IAB Polska) postuluje, aby na dalszych etapach procedury legislacyjnej w odniesieniu do projektu ustawy o ochronie danych osobowych obniżyć granicę wieku, poniżej której wymagana jest zgoda rodziców na przetwarzanie danych osobowych ich dziecka w związku ze świadczeniem usług społeczeństwa informacyjnego oferowanych bezpośrednio dziecku, do lat 13.

Z poważaniem,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W. Schmidt', written over a horizontal line.

p. Włodzimierz Schmidt

Prezes Zarządu

Do wiadomości:

Pani Edyta Bielak-Jomaa, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

Pan Marek Zagórski, Sekretarz Stanu, MC